

บทคัดย่อ

การประเมินการจัดการเรียนการสอนตามโครงการสอนแบบจุลภาค
ภาควิชามัธยมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

พัฒนา จันทนา และต่อพงศ์ วรรณวาที

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินการจัดการเรียนการสอนตามโครงการสอนแบบจุลภาคด้านการกำหนดวัตถุประสงค์และทักษะการสอน การดำเนินการจัดการเรียนการสอน การฝึกปฏิบัติทักษะการสอนและการประเมินผลการสอน ประชากรในการวิจัย คือ นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนกระบวนวิชา 058409 : การสอนจุลภาค ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2544 จำนวน 58 คน และอาจารย์ผู้สอน จำนวน 17 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม สำหรับนักศึกษา 1 ฉบับ และอาจารย์ผู้สอน 1 ฉบับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาและอาจารย์ประเมินสอดคล้องกัน ดังนี้

1. การกำหนดวัตถุประสงค์และทักษะการสอนจุลภาค วัตถุประสงค์กำหนดได้ชัดเจน ครอบคลุมในด้านพุทธิพิสัย และทักษะพิสัย มีความสอดคล้องกันระหว่างวัตถุประสงค์กับทักษะการสอนต่างๆ มาก ในส่วนทักษะการสอนกำหนดได้เหมาะสมมากทั้งทักษะสำหรับฝึกปฏิบัติการสอน และทักษะสำหรับเสริมความรู้

2. การดำเนินการจัดการเรียนการสอน ดำเนินการได้เหมาะสมมาก คือ การกำหนดให้นักศึกษาผ่านการเรียนกระบวนวิชาการสอนก่อนการเรียนกระบวนวิชาการสอนจุลภาค การจัดการเรียนการสอนที่ประกอบด้วย การบรรยาย การประชุมกลุ่มย่อยและการฝึกปฏิบัติทักษะการสอน การจัดกิจกรรมพิเศษหลังการบรรยาย การให้นักศึกษาต้องฟังการบรรยายทักษะการสอน ต้องพบอาจารย์นิเทศก์ก่อนฝึกปฏิบัติทักษะการสอน ต้องกรอกแบบบันทึกการเตรียมสอนและแผนการสอน ต้องประเมินตนเองหลังการฝึกปฏิบัติทักษะการสอน ต้องทำหน้าที่นักเรียนและกรอกแบบข้อมูลย้อนกลับ ให้ได้รับข้อมูลย้อนกลับพร้อมคู่มือและชุดคู่มือเพื่อประเมินผลการสอนกับอาจารย์นิเทศก์ การปฏิบัติเกี่ยวกับการ Pre-conference และ Post-conference อาจารย์นิเทศก์จะปฏิบัติมากทุกวิธี และวิธีการนิเทศที่อาจารย์ใช้มากคือ การร่วมมือกันแก้ปัญหา นอกจากนี้แบบบันทึกทักษะการสอน สถานที่และวัสดุอุปกรณ์สำหรับการเรียนการสอน การให้บริการในด้านต่างๆของเจ้าหน้าที่ประจำห้องฝึกปฏิบัติ มีความเหมาะสมมาก

3. การฝึกปฏิบัติทักษะการสอน มีความเหมาะสมและให้ประโยชน์มาก ได้แก่ การเตรียมความพร้อมของนักศึกษาโดยการ Pre-conference ก่อนฝึกปฏิบัติทักษะการสอน การจับเวลาและเตือนเวลาในขณะฝึกปฏิบัติทักษะการสอน ขณะฝึกปฏิบัติทักษะการสอน อาจารย์นิเทศก์จะทำหน้าที่ทั้งสังเกตและบันทึกพฤติกรรมการสอน บันทึกวีดิทัศน์และจับเวลา การประเมินตนเองหลังการฝึกปฏิบัติทักษะการสอนสิ้นสุด และการ Post-conference กับ อาจารย์นิเทศก์หลังการฝึกปฏิบัติทักษะการสอน เป็นต้น

4. การประเมินผลการสอน กำหนดเกณฑ์การประเมินงานและวิธีการประเมิน ผลการสอนจุลภาคได้เหมาะสมมาก ได้แก่การประเมินจะประเมินจากผลงานต่างๆที่นักศึกษา ปฏิบัติโดยไม่มีการสอบ การประเมินจากการฝึกทักษะการสอนและการบันทึกวีดิทัศน์ การ ประเมินโดยให้ ลำดับชั้น ผลการเรียนรู้เป็น A B⁺ B C⁺ C D⁺ D และ F และให้อาจารย์ นิเทศก์ในสายวิชานั้นๆ เป็นผู้ประเมิน การประเมินที่กำหนดให้นักศึกษาเลือกเทปวีดิทัศน์เพื่อรับ การตรวจให้คะแนน การประเมินการจัดกิจกรรมพิเศษ 20% ซึ่งให้แต่ละสายวิชากำหนดน้ำหนัก คะแนนและกิจกรรมเอง

The purpose of this research was to evaluate the teaching and learning organization in Micro-teaching Project in the following areas : setting course objectives and teaching skills, management of instructional process, practice of teaching skills, and assessment. The population included 58 students taking 058409 : Micro-teaching, in the second semester of academic year 2001, and 17 instructors. The research instruments consisted of 2 questionnaires, one for the students, and the other for the instructors. The data obtained were analyzed by using percentage, mean and standard deviation.

The researchers discovered that the students and the instructors had the similar evaluation which was as follows :

1. The course objectives were clear and covered the cognitive, psychomotor, and affective domains. They were in accordance with the teaching skills. Both the teaching skills and the knowledge enrichment skills were appropriately set at the high level.

2. The instructional process management was found to be very appropriate. The students were required to take pre-courses related to teaching methods. The teaching and learning activities started with having the students attend the lecture class on teaching skills, prepare the lesson plans, have the pre-conference with the supervisors, evaluate themselves after teaching skill practice, be “pupils” and give peer feedbacks, and have the post-conference with the supervisors through video viewing and discussion so as to evaluate their teaching skills. The pre- and post-conference activities were much practiced by the supervisors through the problem-solving collaboration technique. In addition, the record forms regarding the teaching skills, a Micro-teaching laboratory, teaching materials, the technician’s service were found to be very appropriate as well.

3. Teaching skill practice was discovered to be very appropriate and practical. The students did the lesson preparation through the pre-conference with the supervisors. During the teaching skill practice, the supervisors set the time, videotaped, observed, and recorded the teaching behavior then gave the reminding signal. After that, the students evaluated themselves before having the post-conference with the supervisors.

4. The criteria and ways of teaching skill evaluation were appropriately set at the high level. All assignments related to teaching skill practice including those (20%) of special activities run by each major, and one videotaped teaching skill selected by each student were evaluated by the supervisors of their own majors through the use of the grading system : A, B⁺, B, C⁺, C, D⁺, D, and F.